

نمودارهای آموزشی حقوق جزای عمومی و آیین دادرسی کیفری

دکتر حمیدرضا کلانتری

دانش آموخته‌ی دانشکده حقوق تهران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ
الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ

«سورة حديد، آية ٢٥»

علائم اختصاری

تبصره	ت
ماشیه	ح
ماده	م
آیین نامه اجرایی	آ.ا.
جمهوری اسلامی ایران	ج.ا.ا.
کتاب قانون مبارزات اسلامی در نظم حقوقی کنونی؛ دکتر محمدابراهیم شمس ناتری و همکاران	ق.ا.د.ج.ک.
قابل اعمال	+
غیر قابل اعمال	-
افتلاف دیدگاه اساتید برجسته حقوق کیفری	؟
آیین نامه نحوه اجرای اعدام ... مصوب ۱۳۹۸	آ.ا.ا.ک.
آیین نامه اجرایی امر از عنوان ضابطه دارگستری مصوب ۱۳۹۸	آ.ا.د.خ.د.
آیین نامه داسرها و دارگه‌های ویژه روانیت مصوب ۱۳۶۹ با اصلاحات و الحاقات بعری	آ.د.د.و.ر.
آیین نامه کمیسیون عفو و تقفیف مبارزات مملومین مصوب ۱۳۸۷	آ.ع.ت.م.م.
دستور العمل سازماندهی زندانیان و کاهش جمعیت کیفری زندان‌ها مصوب ۱۳۹۸	د.س.ک.ز.
قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.آ.د.ک.
قانون آیین دادرسی دارگه‌های عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۱۳۷۹	ق.آ.د.د.ج.ا.م.
قانون حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۴	ق.آ.آ.ن.م.
قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران	ق.ا.
قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و مواد خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۳۳۴ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ا.ب.د.خ.آ.
قانون استرداد مجرمین مصوب ۱۳۳۹	ق.ا.م.
قانون مبارزات رابع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸	ق.ا.م.خ.
قانون بیمه اجباری فسارات وارد شده به شفص ثالث در اثر حوادث ناشی از وسایل نقلیه مصوب ۱۳۹۵	ق.ب.ا.
قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ب.د.ت.
قانون پیشگیری و مقابله با تقلب در تهیه آثار علمی مصوب ۱۳۹۶	ق.ب.م.ت.آ.ع.
قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۰ و تغییر ۱۳۹۲	ق.ت.آ.د.ع.ا.
قانون تقویت و توسعه نظام استنادرد مصوب ۱۳۹۶	ق.ت.ت.ن.ا.
قانون تعیین حدود صلاحیت داسرها و دارگه‌های نظامی کشور مصوب ۱۳۷۳	ق.ت.ج.ص.
قانون تشریح مبارزات اسیربازی و حمایت از بزهدیدگان ناشی از آن مصوب ۱۳۹۸	ق.ت.م.
قانون تشریح مبارزات مرگبیین ارشاء و افتلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۴ و تغییر ۱۳۶۷	ق.ت.م.ا.ا.ک.
قانون ثبت اسناد و املاک مصوب ۱۳۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ت.ا.ا.
قانون ثبت افتراعات و طرح‌های صنعتی و علائم تجاری مصوب ۱۳۸۶	ق.ت.ا.ج.
قانون جرایم رایانه‌ای مصوب ۱۳۸۸	ق.ج.ر.
قانون حمایت از اطفال و نوجوانان مصوب ۱۳۹۹	ق.ح.ا.ن.
قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ح.ب.ج.م.
قانون حمایت از حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸	ق.ح.ج.م.
قانون حمایت از حقوق پذیردآوردنگان نرم افزارهای رایانه‌ای مصوب ۱۳۷۹	ق.ح.ج.پ.
قانون حمایت از خانواده مصوب ۱۳۹۱	ق.ح.خ.
قانون تعیین حدود وظایف و افتبارات و مسؤولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵	ق.ح.ر.ج.
قانون حفاظت از دریاها و رودخانه‌های قابل کشتیرانی در مقابل آلودگی به مواد نفتی مصوب ۱۳۸۹	ق.ح.د.
قانون افترا م به آزادی‌های مشروع و حفظ حقوق شهروندی مصوب ۱۳۸۳	ق.ح.ش.
قانون حمایت قضایی از بسیج مصوب ۱۳۷۱ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ح.ق.ب.
قانون رسیدگی به تلفات رانندگی مصوب ۱۳۸۹	ق.ر.ت.ر.
قانون دریایی ایران مصوب ۱۳۴۳ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.د.ا.

قانون دفا تر اسنار رسمی و کانون سردفتران و دفتریاران مصوب ۱۳۵۴	ق.د.ا.ر.
قانون رابع به دعاوی بین اشخاص و دولت مصوب ۱۳۰۹	ق.د.ا.ر.
قانون نحوه میازات اشخاصی که در امور سمعی و بصری فعالیت های غیرمجاز می نمایند مصوب ۱۳۸۶	ق.س.ب.
قانون ارتقاء سلامت نظام اداری و مقابله با فساد مصوب ۱۳۸۷ و تأیید ۱۳۹۰	ق.س.م.ف.
قانون شهرداری مصوب ۱۳۳۴ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ش.
قانون شوراهای حل اختلاف مصوب ۱۳۹۴	ق.ش.ح.ا.
قانون شکار و صید مصوب ۱۳۴۶ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ش.ص.
قانون صدور چک مصوب ۱۳۵۵ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ص.چ.
قانون میازات استقاره غیرمجاز از عناوین علمی مصوب ۱۳۸۸	ق.ع.ع.
قانون کار مصوب مصوب ۱۳۶۸ و تأیید ۱۳۶۹ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ک.
قانون کاهش میازات حبس تعزیری مصوب ۱۳۹۹	ق.ک.ح.ت.
قانون مدنی، قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.م.
قانون میازات اسلامی مصوب ۱۳۹۳	ق.م.ا.
قانون میازات اقلال کثرتگان در امنیت پرواز هواپیما و فرابکاری در وسائل و تاسیسات هواپیمایی مصوب ۱۳۴۹	ق.م.ا.ا.پ.
قانون میازات اسلامی (تعزیرات) مصوب ۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.م.ا.ت.
قانون میازات اقلالکبران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۳۶۹ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.م.ا.ن.ا.ک.
قانون مبارزه با پولشویی مصوب ۱۳۸۶ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.م.پ.
قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم مصوب ۱۳۹۴ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.م.ت.م.ت.
قانون میازات فرایم نیروهای مسلح مصوب ۱۳۸۲	ق.م.ج.ن.م.
قانون مدیریت فرمات کشوری مصوب ۱۳۸۶	ق.م.خ.ک.
قانون مناطق دریایی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۲	ق.م.د.
قانون میازات عاملین متخلف در امر عمل و نقل کالا مصوب ۱۳۶۷	ق.م.ع.ک.
قانون مبارزه با قاچاق انسان مصوب ۱۳۸۳	ق.م.ق.ا.
قانون میازات قاچاق اسلحه و مهمات و دارنگران سلاح و مهمات غیرمجاز مصوب ۱۳۹۰	ق.م.ق.ا.م.
قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.م.ق.ک.ا.
قانون مبارزه با موارد مقرر مصوب ۱۳۷۶ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.م.م.م.
قانون نحوه اجرای اصل ۳۹ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۳ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ن.ا.
قانون نحوه اجرای ملکومیت های مالی مصوب ۱۳۹۴	ق.ن.ا.م.
قانون نظام صنفی مصوب ۱۳۸۲ با اصلاحات و الحاقات بعری	ق.ن.ص.
قانون نظارت بر رفتار قضات مصوب ۱۳۹۰	ق.ن.ق.
قانون نظارت مجلس بر رفتار نمایندگان مصوب ۱۳۹۱	ق.ن.ق.م.
قانون وصول برقی از درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین مصوب ۱۳۷۳ با اصلاحات بعری	ق.و.د.
قانون هواپیمایی کشوری مصوب ۱۳۲۸ با اصلاحات بعری	ق.ه.ک.

فهرست مطالب

علائم اختصاری.....	۴
مقدمه.....	۱۲
بخش اول - حقوق جزای عمومی.....	۱۳
مفاهیم کلیدی در قانون مجازات اسلامی.....	۱۴
تعزیرات منصوص شرعی.....	۱۴
محکومیت کیفری مؤثر.....	۱۵
قلمرو اجرای قوانین جزایی در مکان.....	۱۹
قلمرو اجرای قوانین جزایی در زمان.....	۱۹
صور واکنش اجتماعی.....	۲۰
اهداف مجازات.....	۲۰
ویژگی‌های بنیادی مجازات‌ها.....	۲۱
اصول حاکم بر مجازات‌ها.....	۲۱
طبقه‌بندی مجازات‌ها.....	۲۱
مجازات تکمیلی.....	۲۲
تعیین مجازات.....	۲۵
معاذیر قانونی معاف کننده.....	۲۶
معافیت قضایی.....	۲۶
معاذیر قانونی تخفیف دهنده.....	۲۷
تخفیف قضایی.....	۲۸
تعویق صدور حکم.....	۳۱
تعلیق اجرای مجازات.....	۳۲
نظام نیمه آزادی.....	۳۴
نظام آزادی مشروط.....	۳۵
حبس تحت نظارت سامانه‌های الکترونیکی.....	۳۶
مجازات‌های جایگزین حبس.....	۳۷

۳۹	مجازات‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی اطفال و نوجوانان
۳۹	جرایم ناتمام (ناقص)
۴۰	مراحل ارتکاب جرم
۴۰	شروع به جرم
۴۱	جرم محال
۴۱	جرم عقیم
۴۱	وجوه افتراق و اشتراک جرایم ناتمام
۴۱	صور دخالت در ارتکاب جرم
۴۲	مباشرت
۴۲	شرکت
۴۵	معاونت
۴۹	وجوه افتراق شرکت و معاونت
۵۰	اسباب تشدید مجازات
۵۰	مصادیق کیفیات مشدده خاص شخصی
۵۰	مصادیق کیفیات مشدده خاص عینی
۵۱	سردستگی
۵۱	تعذد جرم
۵۵	تکرار جرم
۵۶	ارتکاب جرم در مدت قرار تعویق صدور حکم و کیفیت اعمال قواعد تعذد و تکرار جرم
۵۷	کیفیت اعمال قواعد تعذد و تکرار جرم در معافیت قضایی
۵۷	کیفیت اعمال قواعد تعذد و تکرار جرم در معافیت از کیفر موضوع م ۴۵ ق.ا.م.
۵۷	مسئولیت کیفری
۵۷	مسئولیت کیفری اشخاص حقوقی
۶۱	مسئولیت کیفری ناشی از فعل غیر
۶۱	مسئولیت کیفری اشخاص حقیقی
۶۱	عناوین سه گانه
۶۳	جنون
۶۴	اکراه و اجبار
۶۵	اشتباه

- ۶۵ نمودار نکات طلایی
- ۶۶ نمودار ضمانت اجرای تخلف و ارتکاب جرم در نهادهای ق.م.ا.
- ۶۶ نمودار بررسی برخی نهادهای ق.م.ا. در مجازات‌های یکسان

بخش دوم – آیین دادرسی کیفری ۶۷

- ۶۸ کلیات، نظام ها و تحولات آیین دادرسی کیفری
- ۶۸ کلیات
- ۶۸ نظام ها و تحولات آیین دادرسی کیفری
- ۷۰ دعوای عمومی
- ۷۰ ویژگی‌های دادرسی
- ۷۰ سلسله مراتب
- ۷۲ وحدت دادرسی
- ۷۴ استقلال دادرسی
- ۷۴ غیر قابل رد بودن
- ۷۴ عدم مسؤولیت
- ۷۴ انواع دادرسی
- ۷۵ اصول حاکم بر تعقیب
- ۷۵ جهات قانونی شروع به تعقیب
- ۷۷ ضابطین دادگستری
- ۷۷ ضابطین خاص
- ۷۹ وظایف و اختیارات ضابطین دادگستری
- ۷۹ شروط خاص تعقیب برخی از جرایم
- ۸۰ شکایت شاکی
- ۸۰ تحصیل اجازه
- ۸۱ موانع تعقیب دعوای عمومی
- ۸۱ مصونیت‌ها
- ۸۲ اناطه
- ۸۳ جنون
- ۸۴ موارد سقوط دعوای عمومی
- ۸۴ فوت متهم یا محکوم‌علیه
- ۸۵ گذشت شاکی در جرایم قابل گذشت
- ۸۵ شمول عفو

۸۷	توبه
۸۸	نسخ قانون
۸۸	اعتبار امر مختوم
۹۰	مرور زمان
۹۴	اعمال قاعده درأ
۹۴	ویژگی‌های نظام دادرسی ایران
۹۴	وظایف و اختیارات دادستان در تحقیقات مقدماتی
۹۵	قرار ترک تعقیب
۹۵	قرار بایگانی پرونده
۹۶	قرار تعلیق تعقیب
۹۷	اعطای مهلت به متهم و ارجاع به میانجیگری
۹۷	کیفرخواست شفاهی
۹۸	تحقیقات مقدماتی
۹۸	عدم انجام تحقیقات در دادسرا
۹۸	انجام تحقیقات در دادسرا
۹۹	قرار توقف تحقیقات
۹۹	صلاحیت مقام تحقیق
۱۰۰	نیابت قضایی
۱۰۰	دسترسی به پرونده تحقیقات
۱۰۱	برخورداری از وکیل
۱۰۱	اقدامات تحقیقی
۱۰۱	تحقیق از شاکی
۱۰۲	احضار و تحقیق از شهود و مطلعان
۱۰۲	تحقیق از متهم
۱۰۳	احضار متهم
۱۰۳	جلب متهم
۱۰۴	دستور منع خروج از کشور
۱۰۴	انتشار تصویر متهم
۱۰۵	بازجویی از متهم
۱۰۵	اخذ آخرین دفاع
۱۰۶	قرار تأمین خواسته
۱۰۷	تفتیش و بازرسی

۱۰۷	تعیین تکلیف اموال و اشیای مکشوفه
۱۰۸	کنترل ارتباطات مخابراتی
۱۰۸	تشکیل پرونده شخصیت
۱۰۹	قرارهای تأمین کیفری
۱۱۴	قرار نظارت قضایی
۱۱۵	قرار منع تعقیب
۱۱۵	قرار موقوفی تعقیب/اجرا
۱۱۵	اعتراض به قرارهای منع تعقیب و موقوفی تعقیب اصداری دادسرا
۱۱۶	سازمان، تشکیلات و صلاحیت مراجع کیفری
۱۱۶	آمرانه بودن قواعد و مقررات صلاحیت و نتایج آن
۱۱۷	صدور قرار عدم صلاحیت
۱۱۷	جهات ردّ دادرس
۱۱۸	تعریف صلاحیت و انواع آن
۱۱۸	صلاحیت ذاتی
۱۱۹	صلاحیت شخصی
۱۱۹	تشکیلات و صلاحیت دادگاه کیفری دو
۱۱۹	تشکیلات و صلاحیت دادگاه کیفری یک
۱۲۰	تشکیلات و صلاحیت دادگاه انقلاب
۱۲۲	تشکیلات و صلاحیت دادگاه اطفال و نوجوانان و ...
۱۲۲	تشکیلات و صلاحیت دادگاه بخش
۱۲۳	تشکیلات و صلاحیت مراجع نظامی
۱۲۴	تشکیلات و صلاحیت دادسرا و دادگاه ویژه روحانیت
۱۲۴	تشکیلات و صلاحیت شورای حل اختلاف
۱۲۴	هیأت منصفه
۱۲۶	سازمان تعزیرات حکومتی
۱۲۷	صلاحیت محلی
۱۲۸	استثنائات صلاحیت محلی
۱۲۸	صلاحیت اضافی
۱۲۹	احاله
۱۲۹	صلاحیت انحصاری مراجع مرکز استان
۱۳۰	صلاحیت انحصاری مراجع مرکز/پایتخت/تهران
۱۳۰	عدول موردی

۱۳۱.....	تعارض در صلاحیت و حل اختلاف آن
۱۳۲.....	طرق اعتراض به آرای کیفری
۱۳۲.....	طرق عادی
۱۳۲.....	واخواهی
۱۳۳.....	تجدیدنظرخواهی/فرجام خواهی
۱۳۶.....	طرق فوق العاده
۱۳۶.....	اعاده دادرسی عام
۱۳۶.....	اعاده دادرسی خاص
۱۳۷.....	اعتراض به آرا در قوانین خاص
۱۳۷.....	نمودار آرا و تصمیمات قطعی
۱۳۸.....	نمودار آرا و تصمیمات قابل اعتراض
۱۳۹.....	نمودار کشف جرم جدید
۱۳۹.....	نمودار بندهای الف، ب، پ، ت ماده ۳۰۲
۱۴۰.....	نمودار ماده ۳۰۲
۱۴۰.....	نمودار موارد الزامی برای دادگاههای بدوی با تعدد قاضی
۱۴۰.....	نمودار رسیدگی خارج از نوبت
۱۴۱.....	نمودار جرایم خارج از نوبت
۱۴۱.....	نمودار قرار رفع نقص
۱۴۲.....	نمودار رئیس قوه قضائیه
۱۴۳.....	نمودار موارد مستلزم درخواست یک مقام یا مرجع و موافقت مقام یا مرجع دیگر
۱۴۳.....	نمودار مواد مهم آیین دادرسی کیفری